

NOVÝ TABLET

Námět: M. Štětková

Zařazení dle Standardu finanční gramotnosti pro střední školu

Peníze – tvorba ceny

Předpokládané znalosti z matematiky

Počtetní operace s desetinnými čísly, vyjádření části celku desetinným číslem a procenty

Zadání

Velkoobchodní řetězce udávají u zboží dvojí ceny. Ta nižší je uváděna tučným velkým písmem a vedle ní je drobným, méně nápadným, písmem uvedena cena vyšší.

Například u dotykového tabletu najdeme ceny 3 999 Kč (cena bez DPH) a 4 839 Kč (cena s DPH).

1. úkol:

- Kterou cenu zaplatí za tablet podnikatel, který je plátcem DPH?
- Kterou cenu zaplatí za tablet běžný spotřebitel?
- Kolik procent z ceny tvoří v současné době DPH?

2. úkol:

Výpočtem zkontroluj, zda u uvedeného tabletu odpovídá DPH aktuální výši daně.

K zamyšlení:

Proč je DPH státem vybírána?

Pro DPH máme v České republice dvě sazby. Kterou to jsou? Uveď příklady zboží pro obě sazby (může ti pomoci například účtenka ze supermarketu, kde je sazba DPH uvedena u každé položky zvlášť).

Jsou v současné době plánovány nějaké změny DPH? Jak tyto změny souvisí s politickou situací a vládní koalicí?

Možný postup řešení, metodické poznámky

1) U uvedeného tabletu zaplatí podnikatel, který je plátcem DPH, 3 999 Kč.

Běžný spotřebitel zaplatí 4 839 Kč.

V současné době je výše DPH stanovena na 21 %.

2) Pro výpočet je vhodné využít trojčlenku. Základem pro výpočet počtu procent (výše DPH) je cena tabletu bez DPH. Procentová část odpovídající hledanému počtu procent je dána rozdílem ceny s DPH a ceny bez DPH.

$$4\,839 - 3\,999 = 840$$

$$3\,999 \dots\dots\dots 100 \%$$

$$\underline{840 \dots\dots\dots x \%}$$

$$x : 100 = 840 : 3\,999$$

$$x = (840 : 3\,999) \cdot 100 = 21$$

U uvedeného tabletu tvoří DPH 21 % ceny, což odpovídá aktuální výši daně.

Postřehy z pilotáže

Pomocí aktivity *Nový tablet* lze zjistit, zda žáci dobře pochopili, co znamenají dvojí ceny zboží, které uvádějí velkoobchodní řetězce. Jedná se o cenu bez DPH nebo včetně DPH. Při výpočtech žáci většinou nepoužívali trojčlenku, ale počítali „přes jedno procento“.

Při následné diskuzi žáci věděli, že sazba DPH je uvedena u každé položky na účtence ze supermarketu. Ukázalo se, že žáci sice měli učivo o tvorbě cen a DPH probrané teoreticky v hodinách společenských věd, aktivita *Nový tablet* je však přinutila zamyslet se nad daným problémem z hlediska spotřebitele.